

Spis treści

Wstęp	9
CZĘŚĆ I	
Proces stereotypizacji i stygmatyzacji „eurosierot” w świetle podstawowych teorii i wyników badań empirycznych	21
ROZDZIAŁ 1. Społeczno-kulturowe tło zjawiska „eurosieroctwa”	23
1.1. Migracje zagraniczne Polaków przed 1 maja 2004 roku	23
1.2. Poakcesyjne migracje Polaków	27
1.3. Wybrane teorie migracji	31
1.4. Globalizacja i ponowoczesność a decyzje migracyjne Polaków	34
ROZDZIAŁ 2. „Eurosieroctwo” – analiza pojęcia i próba oceny skali zjawiska	40
2.1. Definicje pojęć „eurosieroctwo” i „eurosierota”	40
2.2. Skala zjawiska „eurosieroctwa”	44
2.3. Społeczny odbiór zjawiska „eurosieroctwa”	46
ROZDZIAŁ 3. Rzeczywistość społeczna w świetle determinizmu językowego i konstruktywizmu społecznego	52
3.1. Język jako narzędzie odzwierciedlania vs konstruowania świata społecznego. Koncepcja determinizmu (relatywizmu) językowego	52
3.2. „Eurosieroctwo” jako konstrukt społeczny. Koncepcja konstruktywizmu społecznego	61

ROZDZIAŁ 4. Kategoria „eurosieroctwa” jako schemat poznawczy	73
4.1. Konsekwencje stereotypizacji „eurosierot” w relacjach interpersonalnych	73
4.2. Funkcje procesu stereotypizacji dzieci euromigrantów	84
4.3. Rola języka w procesie stereotypizacji i stygmatyzacji społecznej	89
4.4. Językowa aktywizacja stereotypów społecznych – znaczenie wyborów semantycznych w procesie stereotypizacji	94
4.5. Procesy emocjonalne a stereotypizacja „eurosierot”. Uprzedzenia wobec innych i zjawisko dyfuzji afektu	100
 ROZDZIAŁ 5. Kategoria „eurosieroctwa” i jej piętnujące właściwości	 111
5.1. Koncepcja „piętna” w ujęciu klasycznym	111
5.2. Współczesne koncepcje „piętna”	114
5.3. „Eurosieroctwo” indywidualną skazą i piętnem grupowym	122
 ROZDZIAŁ 6. Poznawcze, emocjonalne i behawioralne konsekwencje stosowania pojęcia „eurosieroctwa” w środowisku szkolnym	 126
6.1. Relacje uczniów „eurosierota” – nauczyciel	126
6.2. Relacje uczniów „eurosierota” – grupa rówieśnicza	134
6.3. Uczni „eurosierota” w relacji do samego siebie. Schematy ja i poczucie własnej wartości dzieci euromigrantów	142
6.4. Zjawisko zagrożenia stereotypem a osiągnięcia szkolne i zachowania społeczne „eurosierot”	149
 CZĘŚĆ II	
Stygmatyzujący potencjał etykiety „eurosierota” i zjawiska „eurosieroctwa” – badania eksperymentalne	155
 ROZDZIAŁ 7. Przedmiot badań i opis procedury eksperymentalnej	 157
7.1. Ogólna charakterystyka przedmiotu badań	157
7.2. Cele badań	159
7.3. Hipotezy badawcze	160
7.4. Uczestnicy eksperymentu i miejsce badań	161
7.5. Metoda badawcza	162
7.6. Przebieg postępowania eksperymentalnego	162

ROZDZIAŁ 8. Społeczne piętno „eurosieroctwa” – wyniki badań eksperymentalnych	169
8.1. Etykieta „eurosierota” vs kategoria opisowa „dziecko rodzica/rodziców okresowo przebywających poza granicami kraju a tworzony przez obserwatora obraz dziecka”	169
8.2. Etykieta „eurosieroctwo” vs kategoria opisowa „dziecko rodzica/rodziców okresowo przebywających poza granicami kraju a tworzone przez obserwatora oczekiwania na temat dziecka”	175
8.3. Piętnujący charakter kategorii językowej „eurosierota”/„eurosieroctwo”	180
8.4. Wpływ schematu płci i wieku na relacje zachodzące między informacją na temat sytuacji rodzinnej dziecka a tworzonym przez nauczycieli obrazem i oczekiwaniami na jego temat	183
8.5. Moderująca rola obrazu i oczekiwań interpersonalnych na temat dziecka w procesie stygmatyzacji „eurosierot”	187
8.6. Modyfikujący wpływ płci i wieku dziecka na relacje zachodzące między obrazem a oczekiwaniami tworzonymi na jego temat	191
ROZDZIAŁ 9. Omówienie wyników	199
ROZDZIAŁ 10. Wnioski i rekomendacje	212
Bibliografia	217